

Par ētiku un kristīgo tikumību

Augsti godājamais laikraksta "Latvijas Vēstnesis" redaktor!

Ar patiesu gandarījumu man ir prieks un gods Jūs informēt, ka dziļi ieinteresētā sadarbībā ar kristīgajām baznīcām mūsu Multinacionālās kultūras centrs ir izveidojis Ētikas un kristīgās tikumības padomi.

Padome darbojas kopš 2000. gada decembra, un tās darbā piedalās piecu kristīgo konfesiju vadoši atbildīgi garīdznieki, kā arī valsts un pašvaldību speciālisti, zinātnieki, žurnālisti.

Padomes darbības mērķis ir pārvarēt morālo krīzi mūsu valstī un sabiedrībā nostiprināt kristīgās tikumības normas.

Nav ne mazāko šaubu, ka Jūsu vadītais laikraksts ir spējīgs pilnā mērā apzināties un izprast minētās problemātikas aktualitāti mūsdienu Latvijā.

Nemot to vērā, es vēlos Ētikas un kristīgās tikumības padomes uzdevumā informēt Jūs un sabiedrību par šo misiju un popularizēt Padomes viedokli par ētikas un kristīgās tikumības aktuāliem jautājumiem, kas aplūkoti mūsu programmatiskajā dokumentā "Kristīgā ētika mūsdienu sabiedrībā".

Ticot Jūsu izpratnei un ieinteresētībai,

Jūsu

Dr. Arturs Priedītis,

Daugavpils Multinacionālās kultūras centra direktors,

Padomes atbildīgais sekretārs

Kristīgā ētika mūsdienu sabiedrībā

Daudzus gadu desmitus Latvijas sabiedrība dzīvoja totalitārā režīmā, un uz iedzīvotājiem dziļu ietekmi atstāja materiālisms un ateisms.

Pašlaik eksistē apziņas brīvība un konstitucionāli ir aizsargātas indivīda tiesības izvēlēties reliģiju.

Aizvadītajos valstiskās neatkarības gados ticīgajiem ir prieks par atjaunotajiem dievnamiem, sakoptajiem kapiem un tendenci Latviju veidot kā kristīgu valsti.

Sabiedrības lielākā daļa Latviju vēlas redzēt kā kristīgu valsti, kurā valda kristīgās ētikas ideāli. Sabiedrība skaidri apzinās, ka morālo ideālu trūkums un sabrukums vienmēr noved pie noziedzības, alkoholisma, narkomānijas, izvirtības pieauguma un no šīs

drūmās likumsakarības neizdosies izvairīties arī Latvijai, ja savlaicīgi netiks nostiprināti kristīgās ētikas principi. Baznīca ir atdalīta no valsts, taču tas nemazina Baznīcas lomu sabiedrības dzīvē.

Baznīcai ir savs viedoklis par to, kas notiek sabiedrības dzīvē. Baznīca nenorobežojas no tikumības, izglītības un audzināšanas problēmām mūsdienu sabiedrībā.

Latvijas valstī šodien ir jārisina daudzas problēmas, kas saistītas ar nacionālajām attiecībām, sabiedrības integrāciju, ekonomiku, izglītību. Latvijai ir visas iespējas savas problēmas risināt, balstoties uz kristiānisma vērtībām un kristīgās ētikas normām. Tikumības jomā citas alternatīvas nav.

Kristīgās ētikas prioritāte mūsdienu sabiedrībā nenozīmē to, ka netiek realizēts apziņas brīvības princips - katrs cilvēks ir tiesīgs pats izvēlēties savu attieksmi pret Dievu un reliģiju.

Kristīgās ētikas perspektīvas ir atkarīgas no cilvēka audzināšanas kristietības garā, kas reizē ir garīgs veids cilvēka pilnveidošanās procesā. Garīgo vajadzību apmierināšana nes mieru cilvēku sirdīs un dvēselēs, kā rezultātā ieguvēja ir visa sabiedrība.

Latvijas sabiedrībā šodien ir spilgti izteiktas morālās krīzes pazīmes. Par to liecina tādas dziļi amorālas parādības kā pasūtījuma slepkavības, organizētā noziedzība, valsts nolaupīšana, korupcija, narkomānija, alkoholisms, homoseksuālisms, pedofilija, totāla neticība valsts varai un tiesiskumam. Netikumība, mantkārība, visatļautība, tiesiskais nihilisms draud pārvērsties par dzīves normu, atstājot graužošu ietekmi uz jaunās paaudzes morālajiem priekšstatiem un jaunatnes garīgo audzināšanu. Sabiedrību pārņem neticība, vienaldzība, apātija, vēlēšanās atstāt valsti. Cilvēkos mazinās dzīves jēgas izjūta, cilvēkos zūd ticība par savu bērnu nākotni Latvijā.

Mēs dzīvojam plurālistiski sekulārā sabiedrībā, kurā konstatējama atsevišķu sabiedrisko sfēru un sociālo grupu attālināšanās no reliģijas. Sastopama tendence arī morāli, tikumību pārvērst par laicīgu izpaušmi, izslēdzot reliģijas un kristīgās ētikas ietekmi. Latvijā šodien vairs nefunkcionē ateisms kā valstiskā ideoloģija, taču pilnā mērā nefunkcionē arī kristietība, kas vēsturiski tradicionāli vienmēr dominējusi mūsu zemē.

Pašlaik Latvijas attīstību traucē ne tik daudz intelektuālo un profesionālo resursu nepietiekamība, kā morālā krīze, kas draudoši aptvērusi visas sabiedriskās dzīves sfēras.

Latvijas attīstībā un tajā skaitā morālajā attīstībā šodien ir pienācis laiks, kad ir jābūt skaidrai un sistematizētai pieejai tikumības jomā. Valsts, kas sevi uzskata par kristīgu valsti, no morāles viedokļa cenšas kontrolēt visu, kas var ietekmēt tikumības līmeni sabiedrībā, tiek raidīts, rādīts un iespiests masu informācijas līdzekļos. Atsaukšanās uz vārda brīvību, reklamējot un legalizējot homoseksuālismu, prostitūciju, pretdabīgus dzimumsakarus, seksu, vardarbību, ir klaja demagoģija un tikumības ideālu un normu ignorēšana. Varai ir jāgrib un jāprot izmantot valsts varas spēku ļaunuma ierobežošanai un labā nodrošināšanai, kas ir morālā jēga valsts pastāvēšanā vispār. Nav pieļaujams, ka valsts vadība nonāk tādu cilvēku rokās, kuri vienaldzīgi izturas pret kristīgās tikumības vērtībām. Valsts nekad nerasniegs augstu materiālo labklājību, ja tās sabiedrībā būs zems morālais līmenis.